

Samenwerkingsconvenant beschermd wonen en maatschappelijke opvang gemeenten Deventer, Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen

Ondergetekenden,

1. De **gemeente Deventer**, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door ..., handelend ter uitvoering van besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d.....,
2. De **gemeente Lochem**, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door ..., handelend ter uitvoering van besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d.....,
3. De **gemeente Olst-Wijhe**, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door ..., handelend ter uitvoering van besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d.....,
4. De **gemeente Raalte**, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door ..., handelend ter uitvoering van besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d.....,
5. De **gemeente Zutphen**, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door ..., handelend ter uitvoering van besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d.....,

In aanmerking nemende dat

- de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) aan alle gemeenten de opdracht geeft om zorg te dragen voor de continuïteit en kwaliteit van maatschappelijke ondersteuning¹, waaronder voorzieningen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang;
- de gemeenteraden deze gezamenlijke verantwoordelijkheid ook onderschrijven;
- voor de voorzieningen betreffende beschermd wonen en maatschappelijke opvang in overleg tussen VNG en rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid is voorzien voor de voormalig centrumgemeenten aangezien zij materieel de middelen ontvangen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang;
- regionale samenwerking noodzakelijk en gewenst is om doeltreffende en doelmatige uitvoering van de Wmo 2015 ten aanzien van maatschappelijke opvang en beschermd wonen mogelijk te maken. Dit ook conform artikel 2.6.1., eerste lid $\pm$ Wmo 2015;
- het wenselijk is nadere afspraken te maken over inspanningen en verplichtingen van de gemeenten in hun samenwerking inzake beschermd wonen en maatschappelijke opvang op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015);
- het tevens wenselijk is nadere afspraken te maken ten aanzien van de beheersing van de financiële middelen, en verevening van eventuele voor- en nadelen;
- partijen daartoe dit convenant wensen aan te gaan;

Komen overeen als volgt:

¹ Onder de maatschappelijke opvang verstaan wij ook de bemoei- en verslavingszorg.

Artikel 1. Definities

In dit Samenwerkingsconvenant wordt verstaan onder:

- a. Wmo 2015: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015: wet van 9 juli 2014 houdende regels betreffende de gemeentelijke ondersteuning op het gebied van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen en opvang;
- b. De gemeenten: Deventer, Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen;
- c. De centrumgemeente: de gemeente Deventer die voor de gemeenten Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen de regiotaken uitvoert;
- d. Samenwerkingsconvenant: Samenwerkingsconvenant van de gemeenten;
- e. Beschermd wonen: wonen in een accommodatie van een instelling met daarbij behorend toezicht en begeleiding, gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen, bestemd voor personen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving;
- f. Maatschappelijke opvang: onderdak en begeleiding voor personen die de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Onder maatschappelijke opvang wordt ook de verslavingszorg en openbare geestelijke gezondheidszorg verstaan.

Artikel 2. Doel

Dit convenant heeft tot doel om de regionale samenwerking tussen de gemeenten te beschrijven en vast te leggen. Dit ten behoeve van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het bieden van voorzieningen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang alsmede de toegang daartoe.

Artikel 3. Bestuursstructuur

1. De gemeenteraden zijn verantwoordelijk voor de kaders van het meerjarige beleid. Zij hebben ook het budgetrecht. Vanuit deze verantwoordelijkheid geven zij de kaders voor:
 - de inhoudelijke ambities;
 - de regionale samenwerking, inclusief de verevening van eventuele financiële tekorten.Dit betekent dat de regiovisie door de gemeenteraden moet worden vastgesteld. De visie vormt het inhoudelijk beleidskader. In de visie worden ook de kaders voor de samenwerking opgenomen, inclusief de verevening van eventuele financiële tekorten.
2. De colleges van burgemeester en wethouders zijn verantwoordelijk voor de uitvoering en realisatie van de visie en daarmee het meerjarige beleid van de regio dat door de gemeenteraden is vastgesteld. Hoe de inhoudelijke visie en daarmee het meerjarig beleid wordt uitgevoerd en gerealiseerd is uitgewerkt in het regionale actieplan. De kaders die de visie biedt voor regionale samenwerking worden uitgewerkt in een samenwerkingsconvenant.
3. Besluitvorming met het betrekking tot het regionaal actieplan en het samenwerkingsconvenant vindt daarmee plaats door de colleges van burgemeester en wethouders.
4. De gemeente Deventer voert als 'centrumgemeente' de regiotaken uit. Dit voor en namens de samenwerkende gemeenten. Voor de uitvoering van de regiotaken krijgen het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester van de gemeente Deventer mandaat, volmacht, machtiging c.q. opdracht van het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester van de gemeenten Olst-Wijhe, Raalte, Lochem en Zutphen. De verantwoordelijkheid voor het nemen van het mandaatbesluit ligt bij de colleges van burgemeester en wethouders van de genoemde gemeenten.
5. Om de afstemming en samenwerking op bestuurlijk niveau te waarborgen is er een regionaal bestuurlijk overleg. Het bestuurlijk overleg bestaat uit de wethouders Wmo van de gemeenten Olst-Wijhe, Raalte, Lochem, Zutphen en Deventer. Het bestuurlijk overleg vindt minimaal eens per kwartaal plaats. In het bestuurlijk overleg vindt op overeenstemming gericht overleg plaats. Als er geen unanimititeit is, geldt het principe van meerderheid van stemmen (er moeten minimaal drie gemeenten voor zijn).
6. Onderdeel van het bestuurlijk overleg is een bestuurlijk opdrachtgever. De bestuurlijk opdrachtgever stuurt de ambtelijk opdrachtgever aan. De wethouder Wmo van de gemeente Deventer is de bestuurlijk opdrachtgever, omdat de gemeente Deventer als 'centrumgemeente' de regiotaken uitvoert.

Artikel 4. Organisatiestructuur

1. De uitvoering van de regiotaken wordt gepositioneerd bij de centrumgemeente. Dit betekent dat de gemeente Deventer namens de regio als 'centrumgemeente' de regiotaken uitvoert.
2. De uitvoering van regiotaken door de centrumgemeente valt onder eindverantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris/ algemeen directeur. Hiertoe wijst de gemeentesecretaris/ algemeen directeur een ambtelijk opdrachtgever aan die lid is van de Deventer directieraad. De ambtelijk opdrachtgever is (eind)verantwoordelijk voor de advisering van de bestuurlijk opdrachtgever en de aansturing van de ambtelijk opdrachtnemer.
3. De ambtelijk opdrachtnemer voor de uitvoering van regiotaken is de teammanager Maatschappelijke Ontwikkeling van de gemeente Deventer. De teammanager Maatschappelijke Ontwikkeling is de opdrachtgever en leidinggevende van de medewerkers belast met de uitvoering van regiotaken.
4. De ambtelijk opdrachtnemer belegt de uitvoering van de regiotaken bij een programmamanager van de centrumgemeente die alleen regiotaken uitvoert. De programmamanager belast met de regiotaken is verantwoordelijk voor de uitvoering, beleidsontwikkeling, financiën en functionele/inhoudelijke aansturing van medewerkers die regiotaken uitvoeren. De programmamanager functioneert daarnaast als secretaris en eerste adviseur van het bestuurlijk overleg.
5. Voor de beleidsmatige samenwerking met zorgaanbieders worden accountmanagers ingezet. De accountmanagers functioneren als contactpersoon, sparringpartner en contractmanager. Ze maken afspraken, leggen die vast en zien toe op de uitvoering en realisatie van de afspraken. En daarmee de realisatie van het regionaal actieplan en de regiovisie. Vanuit hetzelfde vertrekpunt zijn de accountmanagers contactpersoon en sparringpartner van de beleidsmedewerkers van de verschillende gemeenten. Samen met de beleidsmedewerkers van de gemeenten zorgen de accountmanagers voor samenwerking, afstemming en concrete afspraken met woningcorporaties, zorgverzekeraars en zorgkantoren.
6. De programmamanager en de accountmanagers worden ondersteund door een programma-assistent. De programma-assistent biedt secretariael-administratieve ondersteuning.
7. Voor de keukentafelgesprekken met cliënten is er een regionaal toegangsteam voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen.
8. De rol en opdracht van de programmamanager, accountmanagers, programma-assistent en het regionaal toegangsteam worden separaat nader uitgewerkt.
9. De centrumgemeente zorgt voor een duidelijke scheiding tussen haar lokale en regionale taken, verantwoordelijkheden en budgetten. Dit is geregeld door:
 - a. voldoende personele capaciteit te organiseren voor de uitvoering van de regiotaken en daarbij lokale en regionale rollen gescheiden te houden;
 - b. een duidelijke scheiding van regionale en lokale budgetten in de Deventer programmabegroting;
 - c. een (egalisatie) reserve voor regiomiddelen. De reserve dient ervoor om overschotten beschikbaar te houden voor de regio enerzijds en regionale tekorten op te vangen anderzijds;
 - d. de regiotaken uit te voeren onder de naam van de gemeenten Deventer (tevens centrumgemeente), Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen;
 - e. de aanwezigheid van duidelijke samenwerkingsafspraken die zijn vastgelegd in dit samenwerkingsconvenant, regelmatig bestuurlijk overleg tussen de wethouders Wmo van de samenwerkende gemeenten en een regelmatig ambtelijk overleg tussen de beleidsmedewerkers van de samenwerkende gemeenten.

Artikel 5. De taken en bevoegdheden van de gemeente Deventer als centrumgemeente

1. De centrumgemeente spant zich maximaal in om zorg te dragen voor continuïteit en kwaliteit van beschermd wonen en maatschappelijke opvang alsmede de toegang daartoe.
2. Hiertoe draagt de centrumgemeente zorg voor:
 - a. overeenkomsten en/ of subsidierelaties met daarbij behorende prestatieafspraken met de partijen die personeel leveren voor het regionaal toegangsteam voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen;
 - b. het doelmatig en rechtmatig contracteren van voorzieningen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang in de gemeenten;
 - c. het administratief beschikbaar stellen van persoonsgebonden budgetten voor cliënten beschermd wonen in de gemeenten alsmede de uitvoering richting de Sociale Verzekeringsbank (SVB) rondom trekkingsrechten in het kader van het persoonsgebonden budget en de uitvoering richting Centraal Administratie Kantoor (CAK) omtrent de inning van de eigen bijdrage, waaronder het doorvoeren van mutaties in cliëntgegevens. De uitvoering richting het CAK vindt in samenwerking plaats met de gemeenten;

- d. het in samenhang en overleg met de gemeenten aanwijzen van een toezichthouder voor calamiteiten, incidenten en het toezicht houden op de kwaliteit van de voorzieningen voor beschermd wonen en opvang;
 - e. uitvoeren van overig regionaal beleid en inspanningen op het terrein van maatschappelijke opvang en beschermd wonen.
3. De centrumgemeente voert de regiotaken uit binnen het beschikbare budget van financiële regiomiddelen; dit budget is taakstellend. Indien er financiële tekorten dreigen/zijn, dan worden de gemeenten hier op de kortst mogelijke termijn over geïnformeerd.
 4. De centrumgemeente voert op ordentelijke wijze de boekhouding waardoor periodiek inkomsten en uitgaven ten aanzien van maatschappelijke opvang en beschermd wonen inzichtelijk worden gemaakt.
 5. De centrumgemeente neemt het initiatief in het ontwerpen en uitvoeren van regionaal beleid ten aanzien van beschermd wonen en maatschappelijke opvang alsmede criteria en beleidsregels ten behoeve van de toegang tot beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
 6. Ten behoeve van een adequate uitvoering van haar taken treedt de centrumgemeente namens de regio desgewenst in overleg met partijen zoals de gemeenten, aanbieders, cliëntenorganisaties, het Zorgkantoor, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het CAK, de SVB alsmede het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).
 7. De centrumgemeente treedt periodiek in overleg met de zorgkantoren en grootste zorgverzekeraars in de regio met als doel een optimale uitvoering van haar taken complementair aan de taken van de zorgkantoren en –verzekeraars.
 8. De centrumgemeente draagt voorts zorg voor alle uit dit convenant voortvloeiende werkzaamheden die nodig zijn in het belang van de uitvoering van deze taken.
 9. De centrumgemeente draagt zorg voor voldoende personele capaciteit en overige middelen om de taken en bevoegdheden zoals hierboven vermeld adequaat te kunnen uitvoeren.
 10. Waar nodig maken de centrumgemeente en gemeenten nadere concrete afspraken over de hierboven genoemde taken en inspanningen.
 11. Periodiek vindt monitoring plaats ten aanzien van de taken en inspanningen van de centrumgemeente alsmede de resultaten daarvan. De afspraken over de monitoring, waaronder de indicatoren, zijn opgenomen in het regionaal actieplan. De monitor wordt minimaal jaarlijks opgeleverd op een in het regionaal actieplan nader te bepalen moment.

Artikel 6. Taken en bevoegdheden van de gemeenten

1. De gemeenten spannen zich maximaal in om zorg te dragen voor continuïteit en kwaliteit van beschermd wonen en maatschappelijke opvang alsmede de toegang daartoe.
2. Hiertoe dragen de gemeenten zorg voor:
 - a. adequate, afdoende en passende (preventieve) voorzieningen en activiteiten op onder meer het terrein van werk/inkomen/schulden, maatschappelijke ondersteuning (met name individuele begeleiding, dagbesteding, vervoer en huishoudelijke hulp)², jeugdhulp, en wonen die complementair zijn aan de voorzieningen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang;
 - b. voldoende, adequate en betaalbare (sociale) woonmogelijkheden in de eigen gemeente, bijvoorbeeld door middel van prestatieafspraken met woningcorporaties, zodat uitstroom uit voorzieningen van maatschappelijke opvang en beschermd wonen geen of minder belemmeringen ondervindt als gevolg van een tekort aan betaalbare, adequate en goed gespreide woonmogelijkheden;
 - c. een lokale sociale infrastructuur die vroegtijdig signalen van mogelijk maatschappelijke uitval, Multi problematiek alsmede psychosociale en psychische problemen herkent en van daaruit proactief handelt (daarbij indien nodig gebruik makend van ggz-expertise en/of ervaringsdeskundigheid);
 - d. (regionale) toegang tot voorzieningen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang in gezamenlijkheid met de andere gemeenten (regionaal toegangsteam) alsmede in samenhang met de (lokale) toegang op het terrein van maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp, werk/participatie en inkomensondersteuning;
 - e. uitvoeren van overig regionaal- en gemeentelijk beleid en inspanningen om zodoende zo veel als mogelijk dakloosheid en de noodzaak tot beschermd wonen bij inwoners te voorkomen.

² Waaronder voorzieningen zoals genoemd in de artikelen 2.2.1 t/m 2.2.4 alsmede 2.3.1 t/m 2.3.6 Wmo 2015 niet zijnde opvang en beschermd wonen.

3. De gemeenten dragen zorg voor de verevening van eventuele tekorten volgens een in het samenwerkingsconvenant opgenomen verdeelsleutel.
4. De gemeenten dragen voorts zorg voor alle uit dit convenant voortvloeiende werkzaamheden die nodig zijn in het belang van de uitvoering van deze taken, waaronder het nakomen van hetgeen afgesproken is in de regiovisie en het regionaal actieplan.
5. De gemeenten dragen zorg voor voldoende personele capaciteit en overige middelen ten einde de taken en bevoegdheden zoals hierboven genoemd adequaat te kunnen uitvoeren.
6. Waar nodig maken de gemeenten en centrumgemeente nadere concrete afspraken over de hierboven genoemde taken en inspanningen.

Artikel 7. Financiën

1. De centrumgemeente zet jaarlijks maximaal 4% van het rijksbudget in ten behoeve van regionale uitvoeringskosten, waaronder regionale toegang alsmede de kosten van de uitvoering, tenzij de gemeenten in overleg met de centrumgemeente anders beslissen. De centrumgemeente legt hiertoe periodiek vooraf en achteraf verantwoording af.
2. Het resterende rijksbudget voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen wordt door de centrumgemeente in zijn geheel beschikbaar gehouden en desgewenst ingezet ten behoeve van voorzieningen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen.
3. Budgettaire voor- en nadelen beschermd wonen – maatschappelijke opvang worden na afloop van het boekjaar zo spoedig mogelijk door de centrumgemeente berekend en verrekend met de (egalisatie) reserve voor regionale middelen. Als er tekorten resteren, worden die door de gemeenten verevend. Overschotten worden opgenomen in de (egalisatie) reserve of met instemming van alle gemeenten ingezet ten behoeve van regionale transformatie opgaven.
4. Voor de verevening van overschotten en tekorten wordt gewerkt met een verdeelsleutel op basis van de integratie uitkering Wmo voor 'nieuwe taken'. Bij verevening wordt altijd uitgegaan van de laatste stand van de integratie uitkering van het jaar waarin een overschot dan wel tekort speelt. Bij schrijven van dit convenant is de huidige verdeling (septembercirculaire 2016) als volgt:
 - a. Deventer: 39,69%;
 - b. Lochem: 13,03%;
 - c. Olst-Wijhe: 7,32%;
 - d. Raalte: 14,15%;
 - e. Zutphen: 25,81%.

Artikel 8. Overleg

1. Minimaal eens per kwartaal vindt er regionaal ambtelijk en bestuurlijk overleg plaats.
2. De centrumgemeente en gemeenten dragen zorg voor een passende vertegenwoordiging in deze overleggen, waarbij oog is voor de continuïteit van deze vertegenwoordiging.
3. De centrumgemeente draagt in overleg met de gemeenten zorg voor adequate en tijdige informatie alsmede de voorbereiding alsmede verslaglegging van de overleggen.
4. De overleggen zijn gericht op overeenstemming. Komt overeenstemming niet tot stand, dan wordt besloten bij meerderheid van stemmen, waarbij elke gemeente één stem heeft (wat betekent dat drie gemeenten 'voor' moeten stemmen).

Artikel 9. Geschillenregeling

1. Een gemeente die meent dat er een geschil over de uitvoering van het convenant bestaat, treedt hierover in overleg met de centrumgemeente. Leidt dit niet tot overeenstemming, dan deelt de gemeente dat schriftelijk mee aan de andere partijen. De mededeling bevat een aanduiding van het geschil.
2. Binnen twee weken na dagtekening van de mededeling stuurt elke partij zijn zienswijze op het geschil en een oplossingsgericht voorstel aan de andere partijen, waarna de gemeenten en de centrumgemeente zo spoedig mogelijk over (de oplossing van) het geschil overleggen. Als in een geschil niet tot overeenstemming wordt gekomen, besluit het bestuurlijk overleg bij meerderheid van de stemmen.

Artikel 10. Duur van het convenant

1. Dit samenwerkingsconvenant wordt aangegaan met ingang van 1 januari 2017 en loopt tot en met 31 december 2019.
2. Voortzetting van dit samenwerkingsconvenant vindt daarna stilzwijgend plaats met telkens één jaar.

Artikel 11. Wijzigingen en evaluatie

1. De centrumgemeente en gemeenten bezien minimaal jaarlijks of wijzigingen dan wel aanvullingen op dit convenant wenselijk zijn. De centrumgemeente neemt het initiatief in deze jaarlijkse evaluatie.
2. De centrumgemeente en gemeenten besluiten tot tussentijdse wijziging of aanvulling van dit convenant als de gemeenten in meerderheid hiertoe aanleiding zien.
3. Tussentijdse wijzigingen worden schriftelijk vastgelegd en aan dit convenant gehecht.

Artikel 12. Opzegging

1. Gemeenten kunnen dit convenant te allen tijde opzeggen per het eerst volgende kalenderjaar en met inachtneming van een opzegtermijn van minimaal drie maanden.
2. In de opzegtermijn of zo veel eerder als mogelijk worden eventuele kosten als gevolg van de opzegging (ook wel frictiekosten genoemd) geïnventariseerd. Daadwerkelijke effectuering van de opzegging kan pas plaatsvinden als er unaniem overeenstemming is bereikt over de bekostiging van de kosten als gevolg van de opzegging dan wel de verevening van reserves. Bij kosten als gevolg van de opzegging kan het onder meer gaan om frictiekosten van de centrumgemeente voor de uitvoering van regiotaken. Hierbij kan worden gedacht aan personele frictiekosten. Ook kan het gaan om frictiekosten met betrekking tot voorzieningen en aanbieders waarvoor de financiering afgebouwd of gestopt moet worden.
3. Als een gemeente dit convenant opzegt, bezien de resterende partijen in gezamenlijk overleg of zij het convenant wensen voort te zetten, wijzigen dan wel te beëindigen.

Artikel 13. Citeertitel

Dit convenant wordt aangehaald als: Samenwerkingsconvenant beschermd wonen en maatschappelijke opvang gemeenten Deventer, Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen.

De gemeente Deventer,
voor deze,

.....

De gemeente Lochem,
voor deze,

.....

De gemeente Olst-Wijhe,
voor deze,

.....

De gemeente Raalte,
voor deze,

.....

De gemeente Zutphen,
voor deze,

.....